

BRIEF NAAR AANLEIDING VAN ONDERZOEK

DaCapo College

**Eerste Opvang Anderstaligen
(EOA)**

Plaats: Sittard
BRIN-nummer: 05GV|00 02IB|00
Onderzoek uitgevoerd op: 5 april 2017
Conceptbrief verzonden op: 20 juni 2017
Brief vastgesteld te Utrecht op: 3 oktober 2017

Reproductie van deze brief zonder toestemming van de inspectie of de school/instelling vindt niet plaats anders dan in zijn volledige vorm.

1. INLEIDING

De Inspectie van het Onderwijs heeft besloten in de periode van 2014 – 2017 de afdelingen Eerste Opvang Anderstaligen te bezoeken. Dit zijn themaonderzoeken conform de Wet Onderwijstoezicht (WOT) artikel 15.

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 5 april 2017 een themaonderzoek conform de WOT artikel 15 uitgevoerd op het DaCapo College, afdeling Eerste Opvang Anderstaligen te Sittard, om zich een beeld te vormen over de kwaliteit van het onderwijs op deze afdeling en over de naleving van wet- en regelgeving.

Onderzoeksopzet

De inspectie baseert haar kwaliteitsoordelen door de onderwijspraktijk van de school te toetsen aan een selectie van kwaliteitsindicatoren uit het toezichtkader voortgezet onderwijs 2013.

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Wij hebben relevante documenten van en over de school ontvangen en geanalyseerd.
- Schoolbezoeken op de beide locaties, waarbij wij in enkele lessen de onderwijspraktijk hebben geobserveerd.
- Wij hebben gesprekken gevoerd met de leden van de schoolleiding, de coördinator van de afdeling, docenten, leerlingen en ondersteuningsfunctionarissen.
- Aan het eind van het schoolbezoek heeft de inspectie de bevindingen van het onderzoek besproken met de schoolleiding en een vertegenwoordiger van het bestuur.

Opbouw van de brief

In hoofdstuk 2 staat de conclusie van het bezoek.

In hoofdstuk 3 beschrijven we de bevindingen uit het bezoek in de vorm van een kwaliteitsprofiel. Dit wordt gevolgd door een paragraaf waarin bevindingen van de inspectie wordt toegelicht en waar mogelijk de schoolontwikkeling in samenhang wordt beschreven.

2. CONCLUSIE

Een bezoek zoals wij op het DaCapo College, afdeling EOA hebben uitgevoerd, leidt tot een oordeel over de kwaliteit en de naleving.

Onze conclusie voor het DaCapo College, afdeling EOA, is als volgt:

Op basis van het bezoek vinden wij dat het onderwijs- en begeleidingsproces op het DaCapo College, afdeling EOA, op de onderzochte onderdelen van voldoende niveau zijn.

Wij hebben geen tekortkomingen in de naleving van de onderzochte wettelijke voorschriften vastgesteld.

3. BEVINDINGEN

In dit hoofdstuk leest u de bevindingen uit ons onderzoek. Daarna volgt het kwaliteitsprofiel waarin de oordelen op de indicatoren staan.

Context EOA DaCapo College

Het DaCapo College verzorgt EOA-onderwijs op twee vestigingen in Geleen: de vestiging Einighauserweg en de vestiging Marisstraat. Daarbij is sprake van een gemeenschappelijke aansturing. Er is veel gezamenlijk overleg en een aantal docenten wordt ingezet op beide locaties.

Toch zijn er grote verschillen tussen de beide locaties; verschillen vooral ten aanzien van de leerlingenpopulatie en van de facilitaire mogelijkheden. De vestiging Marisstraat richt zich vooral op Alleenstaande Minderjarige Vreemdelingen (AMV'ers). Een aanzienlijk deel (rond de 40%) van deze groep heeft geen uitzicht op het verkrijgen van een permanente verblijfsvergunning. Bij de vestiging Einighauserweg zijn leerlingen ingeschreven die in gezinsverband in Nederland verblijven en een verblijfsvergunning hebben of het uitzicht daarop.

Wat betreft de facilitaire voorzieningen geldt dat de locatie Marisstraat is gehuisvest in een sterk verouderd schoolgebouw met beperkte ict-voorzieningen. Door de beperkte omvang van de personeelsbezetting ter plaatse (en de aanzienlijke afstand tot de andere locatie) zijn mogelijkheden tot het organiseren van buitenschoolse activiteiten zeer beperkt. De locatie Einighauserweg is op een aangename manier gehuisvest samen met een PRO(praktijkonderwijs)-voorziening. De inzet is om PRO-onderwijs en EOA van elkaar te laten profiteren. Dat betekent dat de voorzieningen voor het PRO ook beschikbaar zijn voor de EOA leerlingen. Er zijn goede ict-voorzieningen aanwezig en de organisatie op deze locatie maakt het mogelijk om op verantwoorde wijze buitenschoolse activiteiten te organiseren.

Bij beide locaties zijn ongeveer 70 leerlingen ingeschreven. De situatie van de AMV'ers leidt ertoe dat bij de vestiging Marisstraat veel meer mutaties optreden in het leerlingenbestand dan bij de andere locatie.

Algemeen beeld

Het onderwijs op beide locaties voldoet aan de eisen van basiskwaliteit. Voor de vestiging Einighauserweg geldt dit zonder enig voorbehoud. Ten aanzien van de locatie Marisstraat heeft de inspectie bedenkingen. De gebrekkige voorzieningen daar vormen een bedreiging voor de kwaliteit, zowel naar het klimaat als naar inhoud en vorm. Verder stellen we vast dat het aanbod op de Marisstraat niet aansluit op de situatie van dat deel van de leerlingenpopulatie dat geen uitzicht heeft op een verblijfsvergunning.

De ondersteuning en begeleiding zijn op beide locaties zorgvuldig vormgegeven. De kwaliteitszorg is locatie-overstijgend georganiseerd en voldoet aan zijn doel.

Onderwijsaanbod

Het onderwijsaanbod is adequaat voor de leerlingen die uitzicht hebben op een verblijfsvergunning. Voor de leerlingen die dat niet hebben is er geen aangepast onderwijsaanbod. Voor die groep achten wij het aanbod ineffectief. Logischerwijs bestaat het onderwijsaanbod voor een zeer groot deel uit taalonderwijs. Dat aanbod wordt aangevuld met rekenen, Engels, natuur- en scheikunde, biologie en tekenen. Voor het taalaanbod wordt gebruik gemaakt van een methode die gericht is op deze doelgroep en ondersteund wordt met ict-programma's. Door het ontbreken van goede ict-voorzieningen moet op de locatie Marisstraat door de leraren worden geïmproviseerd en wordt intensief gebruik gemaakt van gekopieerde materialen en 'hand-outs'. Gegeven de leefomstandigheden van de AMV'ers een suboptimale oplossing niet alleen in de les maar ook daarbuiten.

Ernstiger is dat het taalaanbod niet aansluit bij de behoeften van leerlingen die moeten terugkeren. Zij zijn meer gebaat bij een aanbod dat de nadruk legt kennis en vaardigheden die zij kunnen inzetten na terugkeer. De ontwikkeling van taalvaardigheden zou vooral gericht moeten zijn op zelfredzaamheid voor de resterende periode die zij in Nederland verblijven. Wat we zien is dat er geen onderscheid wordt gemaakt tussen de twee doelgroepen. Overigens geldt voor beide groepen dat het taalaanbod zich nog sterker mag richten op de zelfredzaamheid. Zowel naar inhoud als naar vorm kunnen leerlingen nog meer getraind worden in mondelinge uitdrukingsvaardigheid. Dit vergt aanpassing in prioritering in tijd en aanpassing in onderwijsvorm (gesprekstraining in kleinere groepen en zo mogelijk buiten de poorten van de school). Bovendien kan het taalaanbod meer gericht worden op de individuele uitstroombestemmingen van leerlingen. Dit geldt zowel het uitstroorniveau als specifieke richtingen op het MBO of zelfs de uitstroombestemming op de arbeidsmarkt.

Kwaliteit van de lessen

De kwaliteit van de lessen is op hoofdlijnen voldoende. Opvallend was de grote taakbetrokkenheid bij alle leerlingen, ook die zonder perspectief op een verblijfsvergunning. Voor zover leerlingen aanwezig zijn, zijn zij actief betrokken bij het onderwijs. Dit is mede toe te schrijven aan de goede pedagogische relatie die de docenten met de leerlingen weten op te bouwen.

De afstemming van het onderwijs op verschillen in cognitieve mogelijkheden wordt primair vormgegeven door indeling in niveaugroepen qua taalvaardigheid. Dat leidt ertoe dat bij andere vakken de onderlinge verschillen in mogelijkheden verder uit elkaar lopen. In het algemeen wordt daar voldoende rekening mee gehouden in het aanbod, mede aan de hand van een regelmatige toetsing van de bereikte leerresultaten. Als leerlingen zelfstandig werken zien we dit duidelijker terug dan tijdens instructiemomenten. Deze momenten bieden nog meer mogelijkheden voor afstemming

Zorg en begeleiding

De zorg en begeleiding zijn zorgvuldig vormgegeven. De beide locaties werken met In- Uitstroombdossiers (IUD's). Deze dossiers bevatten relevante gegevens over cognitieve ontwikkeling, mede aan de hand van regelmatige toetsen. Verder wordt in de IUD's de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerling uitgebreid beschreven. De school beschikt over eigen deskundigen voor de EOA en profiteert hierbij van het stevige netwerk van externe deskundigen en voorzieningen dat de PRO school al had. Juist de samenvoeging met het praktijkonderwijs zorgt in de Einighauserweg voor een systematische aanpak van de loopbaanoriëntatie en -begeleiding. Leerlingen worden ruimschoots in de gelegenheid gesteld kennis te maken met andere scholen en loopbaanmogelijkheden. De feitelijke omstandigheden op de Marisstraat hebben ertoe geleid dat daar een veel minder praktische invulling aan de LOB wordt gegeven, waardoor leerlingen zich een duidelijk minder goed beeld hebben kunnen vormen van hun verdere onderwijsmogelijkheden.

Ten aanzien van de IUD's pleit de inspectie ervoor om deze een meer expliciete rol te geven in de planning van het onderwijsaanbod. De IUD's zijn nu in sterke mate beschrijvend van aard. Wel wordt ook een uitstroombindicatie opgenomen. Dit wordt echter niet vertaald in praktische aanwijzingen voor inhoud en vorm van het onderwijs dat de betreffende leerling wordt aangeboden.

Kwaliteitszorg

De kwaliteitszorg is voldoende. De school organiseert de kwaliteitszorg op geïntegreerde wijze voor beide locaties. Er is voorzien in een adequate HRM-cyclus die onderdeel vormt van een professionele schoolcultuur met een sterke onderlinge band en een intensief gesprek over het onderwijs. Voor de EOA in het bijzonder geldt dat de regelmatige gesprekken van docenten van beide locaties zorgen voor uitwisseling en ontwikkeling van deskundigheid. De school beschikt over een goede administratie van door- en uitstroom. De beschikbare gegevens worden regelmatig geanalyseerd.

Binnen het bestuur nieuw ontwikkelde instrumenten voor de voortgangsbewaking worden ook ingezet bij de EOA. Zoals ook elders is aangegeven leveren deze instrumenten nu nog weinig inzicht op in termen van een beoordeling van de gerealiseerde onderwijskwaliteit.

3.2 Kwaliteits- en nalevingsprofiel

In onderstaande tabel staan de indicatoren die in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader voortgezet onderwijs. Sommige nummers zijn rood. Dit betekent dat zij tot het zogenaamde kernkader behoren.

De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:

1. slecht
2. onvoldoende
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen

Wij hebben daarnaast onderzocht of de school voldoet aan de naleving van enkele wettelijke voorschriften. Dit wordt tot uitdrukking gebracht met de score 'ja' of 'nee'.

Opbrengsten						
		1	2	3	4	5
1.1	De leerlingen behalen het opleidingsniveau dat mag worden verwacht.					•
Kwaliteitsaspect 2. Sociale opbrengsten						
De sociale opbrengsten zijn van voldoende niveau						
2.1	De sociale opbrengsten zijn van voldoende niveau.					•

Aanbod					
		1	2	3	4
3.9	Het aanbod is afgestemd op het vervolgonderwijs of de beroepspraktijk.		•		
Onderwijstijd					
		1	2	3	4
4.3	De leerlingen maken efficiënt gebruik van de onderwijstijd.			•	
Schoolklimaat					
		1	2	3	4
5.4	De school ondersteunt de leerlingen en de ouders/verzorgers bij de keuzes tijdens de schoolloopbaan.			•	

Didactisch handelen					
		1	2	3	4
7.1	De onderwijsactiviteit heeft een doelgerichte opbouw.			•	
7.2	De leraar geeft een begrijpelijke uitleg.			•	
7.3	De leerlingen zijn actief betrokken.			•	
7.4	De leerlingen krijgen effectieve feedback op hun leerproces.			•	
8.1	De leraren gebruiken bij de vormgeving van hun onderwijs de analyse van de prestaties van de leerlingen.			•	
8.2	De leraar stemt de instructie af op verschillen tussen leerlingen.		•		

8.3	De leraar stemt de verwerking af op verschillen tussen leerlingen.			•	
Ondersteuning en begeleiding					
		1	2	3	4
10.1	Het bevoegd gezag stelt bij plaatsing voor iedere leerling een ontwikkelingsperspectief vast.			•	
10.2	De leerling ontvangt onderwijs zoals beschreven in het ontwikkelingsperspectief.		•		
10.3	De school stelt vast of de leerlingen zich ontwikkelen conform het ontwikkelingsperspectief en maakt naar aanleiding hiervan beredeneerde keuzes.			•	
11.2	De school zorgt voor een adequate overgang van zorgleerlingen naar andere scholen.			•	
11.3	De school bereidt de leerlingen en de ouders/verzorgers voor op de vervolgopleiding/arbeidsmarkt.		•		
11.4	School vervult haar rol in de zorgketen.			•	
Kwaliteitszorg					
		1	2	3	4
12.1	De school evalueert systematisch de opbrengsten.			•	
12.2	De school werkt doelgericht aan de kwaliteit van de opbrengsten.			•	
13.1	De school evalueert systematisch het onderwijsproces.			•	
13.2	De school werkt doelgericht aan de verbetering van het onderwijsproces.			•	
13.3	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsproces.			•	